

Odvzem in transport vzorcev za DOLOČANJE ANTIGENOV IN PROTITELES

Vrsta vzorca	Preiskava	Trajanje preiskave	Embalaza/Količina vzorca	Način odvzema	Posebnosti	Optimalni čas/Temp. (maksimalni čas)	
kri / serum	serološke preiskave bakterijskih in virusnih okužb (IIF, ELISA, ELFA, aglutinacija)	1-7 dni, odvisno od vrste in pogostosti izvajanja preiskave	v 4-7 ml sterilni plastični ali stekleni epruveti, najbolje z gelom za ločitev krvnih celic in seruma, lahko tudi z dodatki za pospešitev strjevanja krvi (rumen ali rdeč pokrovček), vendar vedno brez antikoagulant	Po standardnem postopku iz periferne vene.	Takoj po odvzemu epruveto s krvjo 2-3 krat rahlo obrnemo in pustimo na sobni temperaturi v pokončni legi 30 do 60 minut, da nastane strdek. Do transporta hranimo v hladilniku ali centrifugiramo 5-10 minut pri 2500-3200 obratih/min, serum odlijemo v sterilno plastično ali stekleno epruveto in shranimo v hladilniku. Polne krvi nikoli ne zamrzujemo.	≤ 2 uri / sobna temperatura (serum ≤ 72 ur / hladilnik, kri ≤ 24 ur / hladilnik)	
blato	<i>Helicobacter pylori</i> - antigen (ELISA, EIA-IKM)	ELISA 1-7 dni (1-krat tedensko), EIA-IKM 1 dan	posodica za blato/ > 5 g ali 2 ml in največ 1/3 posodice	Bolnik naj odvaja v čisto, suho (nočno ali posebno) posodo. Blato (tudi kri in sluz) nato prenesemo v posodico za blato z žličko, ki je v posodici. Blato ne sme vsebovati ostankov čistil ali razkužil in ne sme biti kontaminirano z urinom. Blato lahko zajamemo iz plenice. Plenic ne pošiljamo.	Vsaj 2 tedna pred odvzemom naj bolnik ne jemlje inhibitorjev protonske črpalke in/ali bizmutovih pripravkov ter 4 tedne naj ne jemlje antibiotikov.	≤ 48 ur / hladilnik ali sobna temperatura	
	rotavirusi, adenovirusi 40/41, astrovirusi (EIA-IKM, ELISA)	1-3 dni					≤ 2 uri / sobna temperatura (≤48 ur / hladilnik)
	<i>Cryptosporidium</i> spp./ <i>Giardia</i> spp. (DIF)	1-2 dni					≤ 2 uri / sobna temperatura (≤48 ur / hladilnik)
	<i>Clostridium difficile</i> - antigen GDH in/ali toksin (EIA-IKM)	1 dan					
likvor	indeks (določanje intratekalne tvorbe protiteles proti bakteriji <i>Borrelia burgdorferi</i>)	1 dan (2 do 3-krat tedensko)	sterilna plastična ali steklena epruveta brez antikoagulant. Minimalna količina je 300 µl	Vzorec odvzame zdravnik aseptično z igelno punkcijo.	Sočasen odvzem likvorja in seruma.	≤ 2 uri / sobna temperatura (≤ 24 ur / hladilnik)	
urin	<i>Streptococcus pneumoniae</i> - antigen	1 dan	sterilna posodica/ > 10 ml in največ 1/3 posodice	Po predhodnem čiščenju spolovila bolnik ujame urin v sterilno posodico (ni potreben srednji curek). Odvzem iz katetra: urin odvzame usposobljeno osebje aseptično s punkcijo.		≤ 24 uri / sobna temperatura (≤ 72 ur / hladilnik)	
	<i>Legionella pneumophila</i> - antigen						

Sobna temperatura je definirana kot: 15°C – 25°C (European Pharmacopoeia)
Temperatura hladilnika je definirana kot: 2°C – 8°C (European Pharmacopoeia)